

TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCOMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
İL-QORT TAL-PRIMĪSTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Press och information

PRESSMEDDELANDE nr 79/05

den 21 september 2005

Förstainstansrättens domar i målen T-306/01 och T-315/01

*Ahmed Ali Yusuf, Al Barakaat International Foundation och Yassin Abdullah Kadi mot
Europeiska unionens råd och Europeiska gemenskapernas kommission*

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN MEDDELAR SINA FÖRSTA DOMAR BETRÄFFANDE ÅTGÄRDER SOM VIDTAGITS FÖR ATT BEKÄMPA TERRORISMEN

*Europeiska gemenskapen är behörig att frysa enskildas penningmedel för att bekämpa
internationell terrorism. Under förutsättning att de beslutats av FN:s säkerhetsråd är sådana
åtgärder i princip inte underkastade förstainstansrättens prövning. De åsidosätter inte heller
människans universella grundläggande rättigheter.*

Enligt Förenta nationernas stadga har säkerhetsrådet huvudansvaret för upprätthållande av internationell fred och säkerhet. Säkerhetsrådets beslut skall verkställas av Förenta nationernas medlemmar både direkt och genom de internationella organ till vilka de är anslutna.

Såväl före som efter terrordåden den 11 september 2001 antog säkerhetsrådet flera resolutioner riktade mot talibanerna, Usama bin Ladin och nätverket al-Qaida samt individer och enheter med anknytning till dessa. FN:s medlemsstater har uppmanats att frysa penningmedel och andra finansiella medel som direkt eller indirekt kontrolleras av sådana individer och enheter. En sanktionskommitté har getts i uppgift att identifiera berörda personer och ange vilka penningmedel och andra finansiella medel som skall frysas samt att pröva ansökningar om undantag från dessa åtgärder.

Dessa resolutioner verkställdes i gemenskapen genom förordningar antagna av rådet¹, vari föreskrivs om frysning av berörda individers och organs penningmedel. Dessa personer och organ finns upptagna i en förteckning som bilagts förordningarna och som regelbundet

¹ För närvarande rådets förordning (EG) nr 881/2002 av den 27 maj 2002 om införande av vissa särskilda restriktiva åtgärder mot vissa med Usama bin Ladin, nätverket al-Qaida och talibanerna associerade personer och enheter och om upphävande av förordning (EG) nr 467/2001 (EGT L 139, s. 9).

revideras av kommissionen på grundval av sanktionskommitténs uppdateringar.² Staterna kan bevilja undantag från frysning av penningmedel av humanitära skäl.

Flera berörda individer och organ har väckt talan vid förstainstansrätten om ogiltigförklaring av dessa förordningar.³ Förstainstansrätten meddelar i dag de två första domarna i målen.

Rådets behörighet att vidta ekonomiska sanktionsåtgärder mot enskilda

Rådet får enligt EG-fördraget⁴ vidta ekonomiska och finansiella sanktionsåtgärder gentemot trede länder, om detta föreskrivs i en gemensam ståndpunkt som Europeiska unionen har beslutat enligt bestämmelserna om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik.

Förstainstansrätten anger att rådet även är behörigt att, på liknande villkor,⁵ vidta ekonomiska och finansiella sanktionsåtgärder (såsom till exempel frysning av penningmedel) gentemot enskilda för att bekämpa internationell terrorism.

Företräde för FN:s rättsordning framför gemenskapens rättsordning

Förstainstansrätten konstaterar att enligt folkrätten gäller de skyldigheter som FN:s medlemsstater har i enlighet med Förenta nationernas stadga före alla andra skyldigheter inklusive de skyldigheter som åvilar medlemsstater enligt Europakonventionen om mänskliga rättigheter och enligt EG-fördraget. Detta företräde gäller även säkerhetsrådets beslut.

Trots att gemenskapen inte själv är medlem i FN skall den, på grund av det fördrag genom vilket den har upprättats, anses vara bunden av skyldigheterna enligt Förenta nationernas stadga på samma sätt som dess medlemsstater. Gemenskapen får varken åsidosätta de skyldigheter som åligger medlemsstaterna enligt Förenta nationernas stadga eller hindra fullgörandet av dessa. Gemenskapen är dessutom skyldig att anta de bestämmelser som är nödvändiga för att medlemsstaterna skall kunna fullgöra dessa skyldigheter.

Omfattningen av den legalitetskontroll som förstainstansrätten har utfört i förevarande mål

Förstainstansrätten erinrar om att den omtvistade förordningen endast utgör ett genomförande på gemenskapsnivå av säkerhetsrådets beslut. Varje legalitetskontroll av den omtvistade förordningen innebär således att förstainstansrätten indirekt undersöker lagenligheten av de berörda besluten. Med hänsyn till den ovannämnda företrädesregeln är dessa beslut således i princip inte underkastade förstainstansrättens prövning, och förstainstansrätten har inte behörighet att ifrågasätta, om än indirekt, beslutens lagenlighet på grundval av gemenskapsrätten eller de grundläggande rättigheterna, såsom de erkänns i gemenskapens rättsordning. Tvärtom är förstainstansrätten skyldig att i största möjliga utsträckning tolka och tillämpa gemenskapsrätten på ett sätt som är förenligt med medlemsstaternas skyldigheter enligt Förenta nationernas stadga.

² Se senast kommissionens förordning (EG) nr 1378/2005 av den 22 augusti 2005 om ändring för femtioandra gången av förordning nr 881/2002 (EGT L 219, s. 27).

³ En andra grupp mål är under behandling och avser restriktiva åtgärder som gemenskapen vidtagit mot individer och enheter som varit inblandade i terroristverksamhet men som inte har samröre med Usama bin Ladin, al-Qaida eller talibanerna och som inte särskilt identifierats av säkerhetsrådet.

⁴ Artiklarna 301 EG och 60 EG.

⁵ Med stöd av artiklarna 301 EG och 60 EG, jämförda med artikel 308 EG.

Förstainstansrätten har emellertid befogenhet att kontrollera den omtvistade förordningens lagenlighet, och indirekt kontrollera lagenligheten av de ifrågavarande besluten från säkerhetsrådet, som förordningen genomför, i förhållande till de överordnade rättsliga normer inom den allmänna folkrätten som ingår i *jus cogens*, vilken utgör en internationell ordre public som varken medlemsstater eller FN:s organ kan avvika i från. I *jus cogens* ingår särskilt de tvingande normerna om ett universellt skydd för grundläggande mänskliga rättigheter.

Sökandenas grundläggande rättigheter som åtnjuter skydd enligt *jus cogens*

Förstainstansrätten anser att den frysning av penningmedel som föreskrivs i den omtvistade förordningen inte innebär ett åsidosättande av sökandenas grundläggande rättigheter enligt *jus cogens*. I den omtvistade förordningen föreskrivs nämligen uttryckligen en möjlighet till undantag för att, på begäran av de berörda personerna, ge tillgång till sådana penningmedel som är nödvändiga för att täcka grundläggande utgifter. Dessa åtgärder varken syftar eller leder således till en omänsklig eller förnedrande behandling.

Sökandena har inte heller godtyckligt berövats rätten till sin egendom, såsom denna rätt skyddas enligt *jus cogens*. Frysning av penningmedel utgör en aspekt av Förenta nationernas legitima bekämpning av internationell terrorism och är en säkerhetsåtgärd som till skillnad från konfiskering inte påverkar de berörda personernas äganderätt till sina finansiella tillgångar som sådana, utan endast rätten att förfoga över dem. I säkerhetsrådets resolutioner föreskrivs dessutom ett förfarande för regelbunden revidering av det allmänna sanktionssystemet och ett förfarande för att de berörda när som helst, via den medlemsstat i vilken de är medborgare eller bosatta, skall kunna ansöka hos sanktionskommittén om att deras fall skall omprövas.

Vad gäller rätten till försvar konstaterar förstainstansrätten att *jus cogens* inte förefaller innehålla några normer som medför en rätt för sökandena att höras personligen av sanktionskommittén. Förstainstansrätten anser, beträffande en säkerhetsåtgärd som begränsar enskildas rätt att förfoga över sin egendom, att iakttagandet av de berördas grundläggande rättigheter inte innebär ett krav på att de skall underrättas om de omständigheter och den bevisning som görs gällande mot dem, för det fall säkerhetsrådet anser att det föreligger hinder mot att så sker, av skäl som är hänförliga till världssamfundets säkerhet. Förstainstansrätten påpekar vidare att de berörda kan vända sig till sanktionskommittén, via de nationella myndigheterna, för att få sina namn avförda från förteckningen över de personer som är föremål för sanktionsåtgärderna.⁶

Förstainstansrätten anser vidare att inte heller gemenskapsinstitutionerna var skyldiga att låta de berörda yttra sig, eftersom institutionerna inte hade något utrymme för egen bedömning vid genomförandet av de sanktionsåtgärder som säkerhetsrådet beslutat om.

Vad gäller rätten till en verksam domstolsprövning påpekar förstainstansrätten att den, inom ramen för förevarande mål, utövar en fullständig legalitetskontroll av den omtvistade förordningen, såvitt gäller gemenskapsinstitutionernas efterlevnad av de behörighetsregler, de regler om formell lagenlighet och de väsentliga formföreskrifter som gäller för institutionernas agerande. Förstainstansrätten kontrollerar även huruvida den omtvistade förordningen är lagenlig vad gäller bland annat den formella och materiella

⁶ Detta omprövningsförfarande har i förevarande mål lett till att frysningen av penningmedel hävts för två personer, Abdirisak Aden och Abdi Abdulaziz Ali, vilka följaktligen lagt ner sin talan inför förstainstansrätten.

överensstämmelsen och samstämmigheten mellan rättsakterna samt frågan huruvida de åtgärder som föreskrivs i förordningen står i proportion till dem som föreskrivs i säkerhetsrådets resolutioner. Förstainstansrätten kontrollerar slutligen även lagenligheten av förordningen och, indirekt, av de ifrågavarande resolutionerna från säkerhetsrådet, såvitt gäller deras överensstämmelse med de normer som ingår i *jus cogens*.

Däremot ankommer det inte på förstainstansrätten att indirekt kontrollera att säkerhetsrådets resolutioner är förenliga med de grundläggande rättigheterna, såsom de skyddas av gemenskapsrätten. Inte heller ankommer det på förstainstansrätten att kontrollera att ingen oriktig bedömning skett av de uppgifter och den bevisning på vilka säkerhetsrådet har grundat sina åtgärder, och inte heller att indirekt kontrollera huruvida dessa åtgärder är lämpliga och proportionerliga. Eftersom det saknas en internationell domstol med uppgift att pröva talan mot beslut som fattats av sanktionskommittén saknar sökandena i detta hänseende helt tillgång till rättsmedel.

Förstainstansrätten konstaterar dock även att en sådan brist i sökandenas rättsliga skydd inte i sig strider mot *jus cogens*. Rätten att få sin sak prövad i domstol är inte oinskränkt, och i förevarande fall föreligger en begränsning till följd av den immunitet mot domstolsprövning som säkerhetsrådet åtnjuter. Sökandens intresse av att få sin sak prövad av en domstol är inte så starkt att det bör ges företräde framför det grundläggande allmänna intresset av att internationell fred och säkerhet upprätthålls när det finns ett hot som tydligt har utpekats av säkerhetsrådet.

Förstainstansrätten ogillar därför talan.

ANMÄRKNING: Förstainstansrättens avgöranden kan överklagas till Europeiska gemenskapernas domstol. Ett överklagande skall vara begränsat till rättsfrågor och inges inom två månader från det att avgörandet delgavs.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för förstainstansrätten.

Meddelandet finns tillgängligt på samtliga språk

Domen i fulltext finns tillgänglig på domstolens webbplats

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=sv>

i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.

För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Gitte Stadler

Tel: (00352) 4303 3127, fax: (00352) 4303 3656